

Riskien katselmointi

► Vienti-, investointi- yms. projektien aikana riskien selvittäminen ja niistä keskusteleminen on tärkeää. Riskejä on kuitenkin syytä tarkastella myös määrärajoin, vaikka mitään erityistä olisi näköpiirissä. Yrityksen on jatkuvasti seurattava ympäristöään ja siinä tapahtuvia muutoksia. Ota riskit puheenaiheeksi!

1 Keskustele yrityksessäsi riskeistä muutaman kerran vuodessa eri tilanteissa. Varaa riskienhallinta vuosittain ainakin yhden johtoryhmäpalaverin pääteemaksi.

2 Pidä säännöllisesti **yhteyttä vakuutusyhtiösi**. Pyydä yhteyshenkilöäsi käymään, pidä hänet ajan tasalla yrityksesi tilanteesta sekä uusista hankkeistasi ja suunnitelmistasi, keskustelkaa riskeistä ja yrityksen vakuutusturvan kehittämisestä. Muista kysyä yhtiön uusista vakuutustuotteista, palveluista ja julkaisuista. Muista myös **henkilökohtainen vakuutusturvasi**.

3 Tarkastele vuorotellen **eri riskilajeja** ja yrityksen **eri toimintoja**. Keskity kerralla yhteen teemaan, esimerkiksi vastuu-, ympäristö- tai omaisuusriskeihin.

**Missä mennään?
Miten tähän on tultu?
Mikä meitä hetken päästä odottaa?**

4 Hanki ainakin kerran vuodessa **uusinta alan tietoa** esimerkiksi vakuutusyhtiöstä, yrittäjäjärjestöstä tai paikallisilta viranomaisilta.

5 Yrityksessäsi on selkeä riskien uudelleenarvioinnin paikka, jos esimerkiksi omistus- tai asiakassuhteissa tai tuotantopolitiikassa on tapahtumassa **muutoksia**. Älä viivyttelä katselmuksen tekemistä!

6 Jos **vienti** kiinnostaa, tee riskikatselmus ennen vientipäätöstä!

7 Jos **kilpailijan toiminnassa** tapahtuu jotakin mullistavaa, on myös omassa yrityksessä syytä arvioida asioita uudelleen. Katselmuksen paikka!

8 Varmistu siitä, että riskikatselmus viedään **koko organisaation läpi**. Ei riitä, että vain toimitusjohtaja ja talouspäällikkö tietävät jotakin riskeistä ja riskienhallinnasta.

9 Kaikki katselmuksessa esille tulleet kysymykset, toimenpide-esitykset ja päätökset on syytä **kirjata** muistiin. Edellisen katselmuksen muistiinpanoista on hyvä jatkaa seuraavalla kerralla.

10 Vaikka mitään hälyttävää ja **erikoista ei olisikaan** viime aikoina **sattunut**, riskeistä on silti syytä aika ajoin puhua. Keskusteluissa tulee usein esille piileviä, tärkeitä asioita, joita kaikki eivät ole huomanneet!

Muista, että katselmointi ja keskustelut ovat vain tiedontasauksen menetelmiä. **Riskien tunnistamiseen ja arviointiin** tulee käyttää niihin tarkoitettuja menetelmiä. Katselmuksot ovat usein lähtölaukaus riskianalyysojen tekemiselle.

Vuosittaisen riskikatselmuksen aiheita

- Mitä vuoden aikana on **tapahtunut**? Vahingot, onnettomuudet, läheltä-piti –tilanteet, sopimusriidat, laiterikot, projektien myöhästymiset, irtisanoutumiset. Mitä niistä olisi voinut aiheutua?.
- Millainen tilanne on eri riskilajien suhteen? **Millaiset riskit ovat nyt olennaisia**?
- Millainen on tilanne **keskeisten toimintojen** suhteen – ongelmat, riskit ja kehittämistarpeet?
 - Markkinointi • Tuotekehitys
 - Valmistus • Laatu • Henkilöstö
 - Työsuojelu • Yritysturvallisuus
 - Vienti • Kuljetukset • Ostot • Jne.
- Dokumenttien päivitykset. Ovatko kaikki riskien kannalta keskeiset **tiedot, asiakirjat, luvat, tiedostot ja osaaminen ajan tasalla**?
- Mitä näiden pohjalta pitäisi tehdä ja miten toimintaa pitäisi kehittää?
- Miten **yrityksen oma toiminta** on muuttunut? Miten se on vaikuttanut riskeihin? Onko muutoksiin reagoitu ja miten?
- Miten yrityksen **toimintaympäristö** on muuttunut (markkinatilanne, kilpailijat, asiakkaat, vienti, lainsäädäntö jne.)? Miten tämä on hallinnassa?
- **Vakuutustarpeiden** ja riskikustannusten arviointi. Voidaanko joistakin vakuutuksista luopua ja millaisia uusia vakuutuksia tarvitaan? Onko eri yksiköillä erillisiä vakuutustarpeita?
- Keskeiset riskienhallintaan liittyvät **toimenpidetarpeet** ja niiden toteutuksesta sopiminen.

Laatijat: Matti Vuori, VTT Automaatio & Arto Suominen, Tukkk. Copyright © 1998 PK-RH -hanke. Työvälinesarjan ovat pääosin rahoittaneet Euroopan sosiaalirahasto ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto sekä Työsuojelurahasto. Versio 1.0. 26.10.1998. Tiedosto: kor-tun-riskienkatselmointi.doc.